

Innhold

Forord	5
Har elevene i den norske skolen tilgang på gode skolebibliotek?	6
Del 1	
LITTERATURENS ROLLE FOR LÆRING OG LESEGLEDE	15
Innledning	17
Kapittel 1	
Skolebiblioteket i framtidens skole	21
<i>Joron Pihl</i>	
Innledning	21
Gode leseopplevelser skaper lese glede	23
Gode skolebibliotek, lese glede og læring	27
Bruk av skolebiblioteket – inkluderende og tilpasset opplæring	30
Leseengasjement og utjevning av sosiale forskjeller	31
Samarbeid og partnerskap mellom lærere og bibliotekarer	32
Hva kjennetegner godt samarbeid mellom lærere og bibliotekarer?	33
Samarbeid om litteraturformidling og utvikling av en kultur for lesing	34
Samarbeid om litteraturbasert undervisning	38
Regelmessig bruk av skolebibliotek og folkebibliotek i og utenfor skoletiden	40
Elevens interesser i sentrum for skolebibliotekarens arbeid	41
Flerspråklig litteratur til flerspråklige barn	42
Skolen har ikke skolebibliotek – hva bør gjøres?	43
Konklusjon	45

Kapittel 2

Å lese litteratur - litteraturformidling og lesestimulering 49

Anne Håland

Hva skjer når vi leser litteratur?	51
Aktiv medskaper av tekst	51
Å danne seg ulike forstillinger	53
To lese måter - estetisk og efferent	55
Hvordan arbeide med litteraturformidling?	56
Ulike typer spørsmål	57
Å lese med lesestopp	58
Sokratisk seminar	60
Hvordan arbeide med lesestimulering?	61
Valg av bøker	62
Aktiv formidling	64
Miljø som innbyr til lesing	64
Noen å dele leseopplevelsen med	65
Kvantitative eller kvalitative leseprosjekter	66
Å lese litteratur - faglig og personlig utviklende	67

Kapittel 3

Gutta som slutta - om gutter og lesing 69

Arne Svingen

Del 2

SKOLEBIBLIOTEKETS ROLLE FOR Å SKAPE LESEGLEDE 77

Kapittel 4

Leseglede og tidlig innsats 79

Tidlig innsats for leseglede! 80

Kapittel 5

Lesing i system 81

Lokal leseplan 82

En rektors handlingsrom 88

    Kultur 90

    Struktur 91

    Ledelse 92

    Oppsummering fra en rektor 93

Regionalt samarbeid om en helhetlig barnehage- og skoleutvikling	93
Helhetlig barnehage- og skoleutvikling	94
Kollektiv kapasitetsbygging	94
Kompetansesenter Sør – et regionalt samarbeid	95

Kapittel 6

Nøkler til leseglede og lesekultur	101
Slipp alt og les	102
Finn rett bok til rett tid	105
Tilby ny og aktuell litteratur	106
Bad i bøker	108
Bad i bøker i barnehagen	109
Bad i bøker på vei fra barnehage til skole	110
Bad i bøker på skolen	111
Bad i bøker i klasserommet	112
På jakt etter lånere	113
På folkebiblioteket	113
Frist og smitt med bokformidling	114
Aktiv litteraturformidling/bokpresentasjon	114
Passiv litteraturformidling/bokpresentasjon kan være	118
Vis interesse og gi oppmerksomhet	120
Lesesamtaler	120
Leselogg	120
Les selv	121
Vær raus og positiv	121
Fleksible utlånsregler	121
Antall bøker	122
Utlånstid	122
Utlånssystemer	122
Vennlige påminnelser	123
Erstatning	124
Skaff deg samarbeidspartnere	124
Skolens ledelse	124
Skolens ansatte	125
Skolens elever	126
Skolens foreldregruppe	127
Barnehage	129
Folkebiblioteket og folkebibliotekarer	130
Andre skolebibliotekarer	133

Ha et ekstra fokus på guttene	135
Holdning og kultur	135
Hva leser gutter?	136

Kapittel 7

Organisering og drift av skolebiblioteket	139
Friste til leselyst	140
Tema-/sjangerorganisering	141
Faglitteratur	142
Skjønnlitteratur	143
Nivåorganisering	146
Avdelinger på lese-/aldersnivå	146
Nivåinndeling innenfor tema/sjanger	148
Bibliotekassistenter	148
Rollemodeller	149
Ansvar	149
Arbeidsoppgaver	150

Kapittel 8

Bibliotektimen:

et evig kaos eller en time med magi?	155
Målet med bibliotektimen	155
Hvem bør ha ansvaret for bibliotektimen?	156
Skolebibliotekaren som veileder og samarbeidspartner	157
Struktur på bibliotektimen	158
En time med magi	159
Magisk støtte og veiledning	160

Kapittel 9

Leseprosjekter for 1.-10. trinn	163
Hvorfor leseprosjekter på alle trinn?	163
Kollektiv lesekultur	163
Leseutvikling	164
Litterær kompetanse	164
Utarbeidelse av leseprosjekter for 1.-10. trinn	165
Kommunalt samarbeid om leseprosjekt	165
Skolebibliotekarenes ansvar	168
I partnerskap med folkebiblioteket	173

Kapittel 10

Lesekurs i skolebiblioteket 175

Lesegledkurs 176

Lesekurs i skolebibliotekrommet 177

Lesekurstema 178

Lesekurssmitte 179

Lesekurs for hvem? 180